

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د مولانا سعید افغانی د سولې او تفاهم، نشراتي ارگان

www.said-afghani.org

آزاده، ټولنيزه، علمي، فرهنگي او نشراتي ارگان

Dr.Said Afghani

د مولانا سعید افغانی: آزاده، ټولنيزه، علمي، فرهنگي او نشراتي ارگان ته بڼه راغلاست!

برهان الدين « سعیدی »

تاریخ نشر: 1 مارچ 2023 میلادی

تکبر « استکبار » چیست؟

از وی همه مستی و غرور است و تکبر
وز ما همه بیچارگی و عجز و نیاز است
« حافظ »

تکبر « استکبار »: در اصطلاح ادبیات عبارت از « بزرگنمایی، خودنمایی، بزرگ پنداشتن، مغروربودن، به خود غره بودن، جاه طلبی، غرور، کبر و عجب » را گویند که مترادف تکبر: « خودبینی، خودپرستی، بد ذاتی، جاه طلبی، خودخواهی، خودستایی، خودپسندی، بزرگ منشی، زورگویی، طغیان و سرکشی » و متضاد تکبر: « تواضع، فروتن، شکیبا، صبور، بردبار، حلیم و شاکر » میباشد.

یکی از ریشه های تکبر « هوای نفس و دنیا پرستی »؛ اسباب آن « پول، قدرت، بزرگنمایی، علم، زیبایی و... » و منشأ و سرچشمه آن « حرص، طمع، حسادت، غرور، جهل و عناد » است که باعث « رنج، درد، عذاب، نفاق، بدبینی، وحشت، دهشت، خشونت و تباهی » میشود.

تکبر « استکبار »: اولاً در انسان به لذات دنیا؛ ثانیاً به اعمال رذیله نفسانی چون « اصرار بر گناه، توجیه کردن گناه، کوچک شمردن گناه، اشکار کردن گناه » عادت کرده و ثالثاً به امراض روحی « خبیثه » که بدترین صفات انسانی است؛ تبدیل شده که تاثیرات آن ابتداً بالای خود متکبر و متعاقباً بالای زندگی اجتماعی و بشریت؛ میباشد.

تکبر « استکبار »: کسانی که مصاب به امراض روحی تکبر هستند، در زندگی دنیا مغرور شده و با آراستن ظاهر؛ تنها خود را صاحب فضایل و عاری از نقص و خطا؛ می‌شمارند و از جانب هم تلاش مینمایند تا منافع و مصالح نفسانی خود را « مقدم، بهتر، برانزده، شایسته و سزاوار » شمرده و با « خوار، دلیل و تحقیر کردن و غضب حقوق، مال و منال » دیگران؛ متاع دنیا را توأم با منصب « قدرت، جاه و جلال » بدست بیاورند و عیش و عشرت کنند.

قابل یاددهانی است که:

وقتیکه امراض خبیثه تَكَبَّرُ « کبر ، غرور و عجب » در باطن انسان به غلیان برسد ؛ در آن موقع « تفکر ، گفتار و کردار » او به « بدبینی ، کینه ، نفاق ، حسادت و یکه تازی » مبدل شده و حتی « فخر فروشی » باعث میشود تا در برابر « خود ، رفیق ، دوست ، والدین ، نیاکان و مشاهیر علمی و دینی » و خاصتاً در برابر « ربوبیت ، حقانیت و وحدانیت » پروردگار العالمین ، و در برابر ارشادات پیامبران الهی ؛ از خود « قهر ، غضب ، تنفر ، بدعت ، زورگویی ، طغیان و سرکشی » تبارز دهد.

بنأ ؛ الله سبحانه و تعالی متکبران را دوست ندارد ؛ بر دل هر « متکبر و زورگویی » مهر گذاشته و حتی کسانی که در عبادت و پرستش حق تعالی ؛ « تَكَبَّرُ » می ورزند ، در دنیا خوار و ذلیل شده و همچنان برای کسانی که آیات الهی را « دروغ » شمرده و « تَكَبَّرُ » ورزیده اند ؛ درهای آسمان باز نشده ، نه تنها داخل جنت شده نمیتواند ، بلکه جای آنها در بدترین محل دوزخ میباشد.

آی پروردگار عرش بزرگ !

- از امراض روحی تَكَبَّرُ « استکبار »: که خبیث ترین صفات انسانی و خاصه مستکبرین است و انسان را به تباهی میکشد ؛ به تو پناه میبرم .

ای الله تعالی توبه پذیر و بخشاینده گناهان!

- فقط تو عزیز من هستی ؛ نماز ، عبادت ، زندگی و مرگ من برای توست ! بنأ ، مرحمت کن تا قلبم به نور رحمت تو منور شود و توام با « تواضع ، فروتنی ، برده باری ، صبر ، شکیبائی ، تعقل ، تفکر ، تدبیر و انجام اعمال صالح » از امراض روحی تَكَبَّرُ ، نجات یابم.

امین یا رب العالمین

منابع و مأخذ :

- سوره ۷: الأعراف ، آیات مبارکه « ۱۲ و ۱۳ » و سوره ۳۸: ص ، آیات مبارکه « ۷۵ و ۷۶ »: شیطان از امر الهی تکبر کرد و گفت: من از او بهترم ؛ مرا از آتشی آفریدی و او را از گل آفریده ای.
- سوره ۴۰: غافر ، آیه مبارکه « ۳۹ »: در مورد متای دنیا و سرای آخرت.
- سوره ۱۸: الکهف ، آیه مبارکه « ۴۶ »: مال و پسران زیور زندگی دنیا است و نیکی بقا دارد.
- سوره ۴۰: غافر ، آیه مبارکه « ۳۵ »: بر دل هر متکبر و زورگویی؛ مهر گذاشته میشود.
- سوره ۴۰: غافر ، آیه مبارکه « ۶۰ »: کسانی که در عبادت الهی کبر میورزند به زودی خوار و در دوزخ درمی آیند.
- سوره ۴: النساء ، آیه مبارکه « ۳۶ »: ... الهی متکبر و فخر فروش را دوست ندارد.
- سوره ۷: الأعراف ، آیه مبارکه « ۴۰ »: کسانی که آیات را دروغ شمرده ند و تکبر ورزیدند درهای آسمان برایش باز نشده ، در بهشت در نمی آیند و...
- سوره ۳۹: الزمر ، آیه مبارکه « ۷۲ »: جای متکبران در بسیار بدترین محل دوزخ است.
- سوره ۳۹: الزمر ، آیه مبارکه « ۶۰ »: جای متکبران در جهنم است.
- سوره ۷: الأعراف ، آیه مبارکه « ۱۴۶ »: کسانی که در زمین به ناحق تکبر می ورزند از آیات الهی محروم و رویگردان میشوند.
- سوره ۴۰: غافر ، آیه مبارکه « ۲۷ »: موسی گفت من از هر متکبری به خدا پناه میگیرم.
- سوره ۹: التوبة ، آیه مبارکه « ۱۲۹ »: هیچ معبودی جز او نیست براوتوکل کردم و او پروردگار عرش بزرگ است.
- سوره ۶: الأنعام ، آیه مبارکه « ۱۶۲ »: نماز ، عبادت ، زندگی و مرگ همه برای الهی است.
- سوره ۴۲: الشوری ، آیه مبارکه « ۲۵ »: آی الله تعالی توبه پذیر و بخشاینده گناهان!
- تفسیر احمد: جز « اول ، دوم و سوم » نوشته: استاد امین الدین « سعیدی - سعید افغانی ».
- یادداشت از تفسیر و خطبه انترنیتی بزرگان معظم هریک: مولانا عبدالغنی « بدری » ، شیخ صالح « پردل » ، دکتور محمد ایاز « نیازی » ، استاد عبدالسلام « عابد » و استاد عبدالصمد « قاضی زاده ».
- فرهنگ زبان فارسی: داکتر مهش « مشیری ».